UUTISET

PTT:N TALOUSTUTKA

EU ei pääse gmo:sta eroon

Yhdysvaltalainen maatalousjätti Monsanto ilmoitti heinäkuussa vetävänsä Euroopan unionista kaikki geenimuunneltujen kasvien viljelyn sallimista koskevat hakemuksensa. Yhtiössä kypsyttiin EU:n ja sen jäsenmaiden sitkeään geenimuuntelun vastustukseen.

Uutinen on periaatteellisesti iso. Silti se ei edes heinäkuun hiljaisessa uutiskesässä saanut valtamediaa tarttumaan aiheeseen. Jos uutinen olisi ollut se, että Monsanto sai luvan gmo-kasvien viljelyyn EU:ssa, olisi Suomessakin nostettu iso äläkkä.

Vetäytyminen ei tullut puskista. Taustalla on jo neljä vuotta sitten tehty päätös siitä, että EU:n alueella Monsanto keskittyy jatkossa tavanomaisten viljelykasvien siemeniin. Yhtiö halusi lisäksi turvata mahdollisuuden tuoda jatkossakin geenimuunneltuja kasveja sisältävää rehua EU:n sisämarkkinoille. Käytännössä Monsanto haluaa lisätä etenkin Brasiliassa ja Argentiinassa kasvatetun gmo-soijan tuontia.

Monsanton vetäytymisen taustalla oleva laaja periaatteellinen vastustus ei tarkoita, että Euroopan unioni luopuisi gmo:sta. Geenimuunneltujen rehujen tuonti ja käyttö on EU:ssa sallittua.

Muuntogeenistä soijaa sisältävien valkuaisrehujen käyttäminen on arkipäivää. Näin on jo pelkästään siitä syystä, että maailmalla liikkuvasta soijasta selkeästi suurin osa on geenimuunneltua. Tämä näkyy myös hinnassa. Perinteisen soijan hinta on maailmalla arviolta 50 dollaria tonnilta korkeampi.

Suhtautumisesta geenimuunteluun puuttuu logiikka. Euroopan unionin maataloustuotantoa on mahdoton brändätä gmo-vapaaksi, kun lihan- ja maidontuotanto perustuu Etelä-Amerikassa tuotettuun geenimuunneltuun soijaan. Edes suomalaista maataloustuotantoa ei voi brändätä gmo-vapaaksi, kun tuontivalkuaiseen perustuva lihan- ja maidontuotanto on jatkossa entistäkin riippuvaisempi gmo-soijasta.

EU:n maataloustuotanto tarvitsee gmo:ta. Tämän vuoksi geenimuunneltujen lajikkeiden viljelyn salliminen EU:ssa olisi järkevää. Viljelyn salliminen mahdollistaisi sen, että lajikkeita kehitettäisiin EU:ssa vallitsevien olosuhteiden ja tarpeiden mukaan. EU:n vastustuksen seurauksena lajikkeita kehitetään jatkossakin muiden tarpeiden mukaan. Vaarana on, että EU on jatkossa entistäkin riippuvaisempi muualla tuotetuista valkuaisrehuista.

KYÖSTI AROVUORI
on PTT:n maatalousekonomisti.

kyosti.arovuori@ptt.fi

Keskustalta ei nopeita ratkaisuja talouskriisiin

Oppositiopuolue keskusta ei lupaa syvenevään talouskriisiin nopeita ratkaisuja. Sen sijaan keskusta olisi valmis kohentamaan Suomen taloutta pitkällä aikavälillä, muun muassa nostamalla eläkeikää, nopeuttamalla opintoja ja tukemalla investointeja.

Keskustan eduskuntaryhmän puheenjohtajan **Kimmo Tiilikaisen** mielestä Suomen velkaantumista ei kannata tarkastella vain yksittäisten vuosien tasolla. Velkatason kääntäminen vaatii hänen mielestään pitkän aikavälin uudistuksia.

Keskusta esitteli ratkaisujaan Suomen suunnan muuttamiseksi perjantaina eduskunnassa. Tiilikainen sanoi STT:lle, että esiteltyjen linjausten lisäksi taloustilanne voi vaatia keskustalta vielä myöhemmin uusia talouslinjauksia.

Suomi saattaa joutua jo vuonna 2015 EU:n tarkkailuun, sillä julkisen velan tason ennustetaan ylittävän 60 prosenttia bruttokansantuotteesta. Tason ylittäminen uhkaisi vaikuttaa Suomen luottoluokitukseen sekä lainanhoitokustannuksiin.

Hallituspuolueet päättävät ensi vuoden budjettiesityksestä tämän kuun lopussa. Oppositioon kuuluva keskusta aikoo julkaista oman varjobudjettinsa syksyllä.

STT

Eläinsuojelukeskustelun kokoaja aloittaa työnsä

Suomen ensimmäinen eläinsuojeluasiamies haluaa herättää keskustelua. Hän toivoo puhetta enemmän kasvokkain ja vähemmän lehtien palstoilla. Lisäksi hän kaipaa kuluttajille enemmän tietoa ruuantuotannosta.

SAARA OLKKONEN

Viikin koetilan lehmät suhtautuivat eläinten hyvinvoinnin edustajaan luottavaisesti. Sari Salmisen edellinen työpaikka oli Elintarviketurvallisuusvirasto Evirassa Viikissä.

Eläinlääketieteen lisensiaatti **Sari Salminen** aloittaa uudessa eläinsuojeluasiamiehen tehtävässä tänään. Tehtäväkenttä tulee olemaan laaja.

”Ainakin kaikki ihmisten pitämät eläimet, koe-eläimet, eläintarhaeläimet, tuotanto- ja harraste-eläimet. Miksei luonnonvaraisetkin”, muotoilee Salminen.

Hän pyrkii saamaan henkilöt, jotka vaikuttavat eläinten hyvinvointiin, keskustelemaan saman pöydän ääreen samaan aikaan.

”Se on hyödyllisempää kuin keskustelu lehtien välityksellä.”

Tuotantoeläinpuolella on avoimen keskustelun paikka, Salminen sanoo.

”Halutaanko kuluttajille kertoa, mitä ruuantuotanto on? Tuotanto siirtyy isompiin yksiköihin. Se ei ole välttämättä huono asia, jos teknologian avulla vapautuva aika käytetään eläinten hyvinvoinnin hyväksi.”

Hän toivoo kuluttajien tietoisuuden tuotannosta lisääntyvän.

”Kotimaisuudella on arvo. Jos suomalaisuudesta kertovaa joutsenlippua ei oteta huomioon, pakkauksista on kuitenkin vaikea saada selville, onko tuote kotimainen.”

Salmisen mukaan Suomessa ei kannata yrittää tuottaa mahdollisimman halvalla.

”Siinä me ei pärjätä. Pitää miettiä, mitä me voimme tarjota enemmän.”

Salminen toivoo suomalaiseksi lisäarvoksi eläinten mahdollisuutta liikkumiseen ja lajinomaiseen käyttäytymiseen.

”Toivoisin, että lain minimi ei olisi eläinten maksimi.”

Keskustelu turkistuotannosta liikkeelle

Salminen toivoo saavansa pian ihmiset turkistuotannon ympäriltä keskustelemaan yhdessä. Nyt, kun eduskunta on päättänyt, että turkistuotanto jatkuu Suomessa, tiedetään miltä pohjalta keskustellaan.

Naudoista huonoiten voivat vasikat. Niiden tarpeita ei aina huomioida tarpeeksi.

Sika-ala on Salmisen mukaan tehnyt kohujen jälkeen paljon hyvinvoinnin parantamiseksi.

Seura- ja harraste-eläimillä on omat ongelmansa. Kissojen ja koirien ongelmia on kaksi: jalostus ja liiallinen helliminen.

”Eläimet rakastetaan ruualla aika kookkaiksi. Ne kärsivät elintasosairauksista.”

Salminen kuvailee hevosalan toimijoita hyvin erilaisiksi.

Joukossa on sekä ammattilaisia, että niitä, joilla ei mitään taustaa ja tietoa eläimistä.

”Lapsi harrastaa ratsastusta ja sitten otetaan hevonen tai pari pihaan.”

Tiedon puute johtaa helposti hevosten hyvinvointiongelmiin.

Kansainvälisestikin voi vaikuttaa

Tuotantoeläinten jalostus ei aiheuta samanlaisia hyvinvointiongelmia kuin lemmikkien, sillä taustalla on neuvontaa ja jalostuksen ammattilaisia, toteaa Salminen.

Siipikarjalla jalostuksesta johtuvia ongelmia on, mutta Salmisen mukaan tuottajilla ei ole Suomessa vaihtoehtoja.

”Kansainvälisestikin voi vaikuttaa. EU-tasolla se tapahtuu poliitikkojen, eduskunnan ja parlamentaarikkojen kautta”, Salminen suunnittelee.

Eläinsuojeluvaltuutetun arkinen työ muotoutuu ajan kanssa.

”Toivon, että voin olla ulkopuolinen taho, joka ei edusta mitään järjestöä tai yhdistystä. Ajan vain eläinten etua. Haluaisin irrottautua virkamiesroolista.”

Yksittäisiin tapauksiin eläinsuojeluvaltuutettu ei tule puuttumaan.

”Järjestelmässä on muita, jotka hoitavat ne.”

HANNA SALONEN

Askel virkamiesuralla

Tänään aloittava eläinsuojeluasiamies **Sari Salminen** on eläinlääkäri ja toiminut pieneläinlääkärinä eläinsuojeluyhdistyksessä.

Hän on hoitanut eläinsuojeluun liittyviä tehtäviä sekä maa- ja metsätalousministeriössä että Elintarviketurvallisuusvirastossa useita vuosia. Virkatehtävät ovat liittyneet tuotantoeläimiin.

Salminen on paljasjalkainen helsinkiläinen. Kontaktit tuotantoeläimiin pohjautuvat opiskeluaikojen harjoitteluihin sika- ja lypsykarjatiloilla.

”Virkamiehenä pääsee ikävän vähän eläinten kanssa tekemisiin”, harmittelee Salminen.

HANNA SALONEN

ELÄINSUOJELU

Uusi tehtävä

Eläinsuojeluasiamiehen tehtävä on parantaa eläinten hyvinvointia ja edistää siihen liittyvien toimijoiden välistä yhteistyötä.

Tehtävä on uusi ja sen haltija aloittaa työnsä tänään.

Virka on maa- ja metsätalousministeriön alainen.

Säästöpankit tiivistävät keskinäistä vastuuta

Säästöpankit aikovat tiivistää ryhmärakennettaan. Keskinäinen yhteisvastuu lisääntyy, vaikka kukin säästöpankki jatkaa itsenäisenä.

Säästöpankkiliiton toimitusjohtajan **Pasi Kämärin** mukaan ryhmästatuksen vahvistaminen vastaa pankkisääntelyn lisääntymiseen. Säästöpankit verkottuvat, ja yhteisvastuuta kannetaan osin vakuusrahastolla.

”Jatkossa meillä on yhteisvastuu tekemisistämme”, Kämäri kiteyttää.

Pienpankit eivät sovi EU-muottiin

Säästöpankit päättävät loppuvuonna ryhmärakenteesta. Kukin pankki päättää mukaan lähdöstä. Pankinjohtajat ja hallinto osallistuivat valmisteluun.

Säästöpankkien Keskuspankki Suomeksi ristitty keskusyksikkö valvoo yksittäisten pankkien pysymistä yhteisvastuun raameissa. Säännöt sovitaan yhdessä.

Pankkisääntely lisääntyy vuonna 2015, ja uusi pankkirakenne valmistuu siihen mennessä. Kämäri lupaa päätöksiä hyvissä ajoin. ”Aikaa silti on, joten jatkamme tarvittaessa ensi talvena keskustelua.”

Säästöpankit ostivat maaliskuussa Itella Pankin. Siitä tehdään ryhmälle tämä keskusluottolaitos. Atria Pankki irtisanoi kumppanuutensa vuodesta 2015.

Kämäri on voimakkaasti arvostellut EU:n uutta sääntelyä vakavaraisuudesta ja maksuvalmiudesta. Päätökset tehtiin hänen mielestään kansainvälisten suurpankkien ehdoilla.

Lainsäädäntöneuvos **Erkki Sarsa** valtiovarainministeriöstä myöntää, että kritiikki on oikeutettua. Suomi halusi poiketa EU-säännöksistä, mutta neuvotteluvoima ei riitä.

”Säästöpankkien ja POP Pankkien kaltaisia pankkirakenteita ei useimmissa jäsenmaissa ole”, Sarsa sanoo.

OP-Pohjola-ryhmä käyttää yhteenliittymän rakennetta, jonka mallia säästöpankitkin hyödyntävät. Sarsan mukaan rakenne tunnustetaan EU-sääntelyssä.

Korot ja marginaalit parantavat loppuvuotta

Säästöpankeissa rakennemuutoksen valmistelu alkaa olla loppusuoralla. Muutokset julkistettiin perjantaina osavuosikatsauksen yhteydessä.

Tuloksenteon Kämäri näkee nyt hieman valoisammin kuin vielä keväällä.

Hän odottaa säästöpankeilta lievästi heikkenevää tulosta koko vuodelta. Vielä keväällä Kämäri povasi ryhmälle merkittävää tuloksen huononnusta. Toukokuu muutti näkymiä. Korot ovat pienessä nousussa. Uusissa lainoissa marginaalit kasvavat.

”Tehostamistoimemme alkavat tuottaa tulosta.”

Säästöpankit kirjaavat yhdeksän prosentin parannuksen tammi–kesäkuun liikevoittoon. Sitä tuli yhteensä 49,9 miljoonaa.

Tulosta kaunistavat tavallista suuremmat kertaerät. Korkokate supistui yli 11 prosenttia vuoden takaisesta. Pelätty ei täydessä mitassa toteutunut.

Pankkivero sekä it-menojen kasvu selittävät kulujen lisää. Ryhmä maksoi pankkiveroa 5,5 miljoona. Kämäri kiroaa pankkiveron.

”Se ei hyödytä oikein ketään.”

JUHANI VIITALA

Säästöpankkien pääerät tuloslaskelmasta

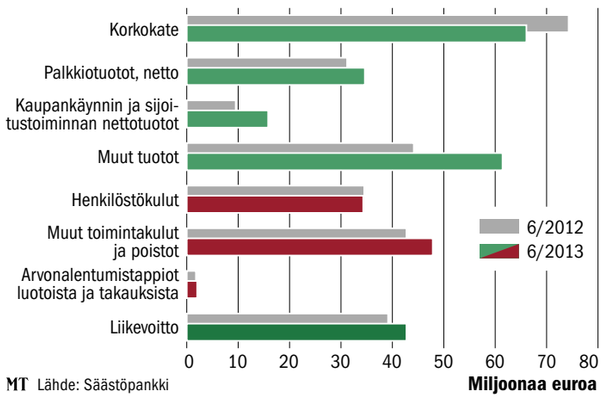

MT Lähde: Säästöpankki

POLITIIKASTA LYHYESTI

Ilmarisen Kiander: Eläkeuudistuksella ei kiire

Vakuutusyhtiö Ilmarisen eläkepolitiikasta vastaava johtaja **Jaakko Kiander** pitää eläkeuudistusta välttämättömänä ja tarpeellisena, mutta sitä ei hänen mielestään tarvitse kiirehtiä. Hänen mukaansa Suomi ei tarvitse imagonkohotusta, eivätkä kansainväliset luottoluokittajat tarvitse pikaista vahvistusta uskoakseen Suomen eläkemuutosten toteutumiseen.

”He tietävät, että eläkeikä nousee 2020-luvulla”, Kiander totesi Ylelle lauantaina. Samalla hän kuitenkin huomautti, että eläkeiän nostaminen on luultavasti välttämätöntä.

”Kun todennäköisesti elämme tällä vuosisadalla pidempään kuin aikaisemmat sukupolvet, niin se edellyttää, että täytyy tehdä töitä pidempään.”

Vapaavuori kaipasi avauksia budjettiesitykseen

Elinkeinoministeri **Jan Vapaavuori** (kok.) ihmettelee uusien avausten puutetta valtiovarainministeriön julkaisemassa budjettiesityksessä.

”Nyt tavallaan avaus oli se, että riihessä ryhdytään keskustelemaan rakenteellisista muutoksista. Kyllä varmasti muutakin tarvitaan. Se, että valtiovarainministeriö ei omassa budjettiesityksessään tule esiin millään uusilla avauksilla, on tässä taloudellisessa tilanteessa hieman outoa”, Vapaavuori sanoo Nykypäivässä.

Vapaavuori toteaa, että budjetit ovat yleensä varsin tylsiä ja yllätyksettömiä, koska isot linjaukset ja ratkaisut tehdään jo kehysriihessä. Nyt taloustilanne on kuitenkin lyhyessä ajassa olennaisesti heikentynyt.

”On hassua, että siihen ei valtiovarainministeriö jo itse oma-aloitteisesti tuo joitain uusia avauksia.”

> Se, että VM ei omassa budjettiesityksessään tule esiin millään uusilla avauksilla, on tässä taloudellisessa tilanteessa hieman outoa.«
>
> JAN VAPAAVUORI

Kääriäinen: Maa tarvitsee oikean hallituksen

Keskustan kansanedustaja **Seppo Kääriäinen** sanoo, että hallituksella on tänä syksynä viimeinen mahdollisuus yrittää kääntää Suomen suuntaa.

Kääriäinen toteaa, että hallituspuolueetkin arvostelevat hallituksen päättämättömyyttä. ”Pääministerin ensimmäinen tehtävä on koota hallituksensa rivit jo uskottavuussyistä.”

Kääriäisen mukaan hallituksen on syksyn aikana junailtava kolme isoa asiaa satamaan.

”On paimennettava kokoon maltillinen työllisyyttä kohentava työmarkkinaratkaisu, viimeisteltävä yrittäjyyttä kannustava ja työpaikkoja lisäävä budjetti, ja punottava työuria pidentävä uudistuspaketti. Lisäksi on aukaistava kunta- ja sotesolmut.”